

2020/2531(RSP)

21.2.2020

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe otázok na ústne zodpovedanie B9-0000 a B9-0000

v súlade s článkom 136 ods. 5 rokovacieho poriadku

o stratégii pre chemické látky v záujme udržateľnosti
(2020/2531(RSP))

**Maria Spyrali, Maria Arena, Frédérique Ries, Sven Giegold, Oscar Lancini,
Pietro Focchi, Anja Hazekamp**
v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

B9-0000/2020

Uznesenie Európskeho parlamentu o stratégii pre chemické látky v záujme udržateľnosti (2020/2531(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 s názvom Dobrý život v rámci možností našej planéty (7. EAP) a jeho víziu do roku 2050,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry ECHA,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (nariadenie CLP),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 649/2012 zo 4. júla 2012 o vývoze a dovoze nebezpečných chemikálií,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1381 z 20. júna 2019 o transparentnosti a udržateľnosti hodnotenia rizika na úrovni EÚ v potravinovom reťazci,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2398 z 12. decembra 2017, smernicu (EÚ) 2019/130 zo 16. januára 2019 a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2019/983 z 5. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2004/37/ES o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely,
- so zreteľom na závery zasadnutia Rady z 26. júna 2019 s názvom Na ceste k stratégii Únie pre politiku v oblasti chemických látok vyrábaných a používaných udržateľným

spôsobom,

- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijala OSN, a na ciele udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na závery Rady zo 4. októbra 2019 s názvom Viac obehovosti – Prechod na udržateľnú spoločnosť,
- so zreteľom na politické usmernenia pre Európsku komisiu na roky 2019 – 2024, najmä na ambíciu nulových emisií pre Európu,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 s názvom Európska zelená dohoda [COM(2019) 640],
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. novembra 2018 s názvom Čistá planéta pre všetkých – Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo [COM(2018) 0773] a na podrobnú analýzu, o ktorú sa opiera toto oznámenie¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. marca 2018 s názvom Všeobecná správa Komisie o vykonávaní nariadenia REACH a preskúmaní určitých aspektov – Závery a opatrenia [COM (2018) 116] a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. novembra 2018 s názvom Tvorba komplexného rámca Európskej únie v oblasti endokrinných disruptorov [COM(2018) 734],
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. novembra 2018 s názvom Preskúmanie nariadenia (ES) č. 1223/2009 Európskeho parlamentu a Rady o kozmetických výrobkoch, pokiaľ ide o látky s vlastnosťami narúšajúcimi endokrinný systém [COM (2018) 739],
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. júna 2019 s názvom Zistenia kontroly vhodnosti najrelevantnejších právnych predpisov o chemických látkach (okrem REACH) a zistené výzvy, nedostatky a slabé stránky [COM (2019) 264],
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 24. apríla 2009 o regulačných aspektoch nanomateriálov [2008/2208(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júla 2015 o efektívnom využívaní zdrojov: smerom k obehovému hospodárstvu [2014/2208(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2018 o vykonávaní 7. environmentálneho akčného programu [2017/2030(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2018 o vykonávaní balíka opatrení pre obehové hospodárstvo: možnosti riešenia pomedzia legislatívy o chemikáliách,

¹ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf

výrobkoch a odpade [2018/2589(RSP)],

- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. januára 2018 o vykonávaní balíka predpisov o obehovom hospodárstve: možnosti riešenia pomedzia legislatívy o chemikáliách, výrobkoch a odpade [COM(2018) 0032] a na súvisiaci pracovný dokument útvarov Komisie [SWD(2018)0020],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2018 o európskej stratégii pre plasty v obehovom hospodárstve [2018/2035(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2018 o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1107/2009 o prípravkoch na ochranu rastlín [2017/2128(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2019 o postupe Únie pre povoľovanie pesticídov [2018/2153(INI)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2019 o vykonávaní smernice 2009/128/ES o udržateľnom používaní pesticídov [2017/2284(INI)],
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 18. apríla 2019 o tvorbe komplexného rámca Európskej únie v oblasti endokrinných disruptorov [2019/2683(RSP)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskej zelenej dohode [2019/2956(RSP)],
- so zreteľom na svoje uznesenie z x X 2020 o strategickom prístupe k liekom v životnom prostredí [2019/2816(RSP)],
- so zreteľom na správu Programu OSN pre životné prostredie z 29. apríla 2019 s názvom Global Chemicals Outlook II – From Legacies to Innovative Solutions: Implementing the 2030 Agenda for Sustainable Development,
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry zo 4. decembra 2019 s názvom Životné prostredie v Európe – stav a perspektíva 2020 (SOER 2020),
- so zreteľom na štúdiu z augusta 2017 s názvom Štúdia stratégie pre netoxické životné prostredie v rámci 7. environmentálneho akčného programu², ktorú dala vypracovať Európska komisia,
- so zreteľom na štúdiu z januára 2019 a jej aktualizáciu z mája 2019 s názvom Endokrinné disruptory: od vedeckých dôkazov po ochranu ľudského zdravia³, ktorú dal vypracovať Výbor pre petície Európskeho parlamentu,
- so zreteľom na otázku Komisii o stratégii udržateľnosti chemických látok (O-000000/2019 – B9-0000/2019),

² <https://op.europa.eu/s/nJFb>

³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

- so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
 1. víta cieľ nulového znečistenia v záujme životného prostredia bez toxických látok;
 2. vyzýva Komisiu, aby predložila stratégiu udržateľnosti chemických látok, ktorá efektívne zabezpečí vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a obmedzí vystavenie nebezpečným chemickým látkam na minimum;
 3. zdôrazňuje, že nová stratégia by mala byť v súlade s ostatnými politickými cieľmi zelenej dohody a dopĺňať ich;
 4. domnieva sa, že stratégiou v oblasti chemických látok by sa mala dosiahnuť súdržnosť a synergia právnych predpisov o chemických látkach (napr. REACH, CLP, POP, ortuť, prípravky na ochranu rastlín, biocídy) a súvisiacich právnych predpisov Únie vrátane právnych predpisov o konkrétnych výrobkoch (napr. hračky, kozmetika, materiály prichádzajúce do styku s potravinami, stavebné výrobky, obaly), všeobecných právnych predpisov o výrobkoch (napr. ekodizajn, environmentálna značka), právnych predpisov o životnom prostredí (napr. voda a vzduch), ako aj právnych predpisov o priemyselných zariadeniach (napr. smernica o priemyselných zariadeniach, smernica Seveso III);
 5. zdôrazňuje, že stratégia v oblasti chemických látok musí byť v súlade s hierarchiou opatrení v oblasti riadenia rizík, ktorá dáva prednosť prevencii, eliminácii a nahrádzaniu pred kontrolnými opatreniami;
 6. zdôrazňuje, že stratégia by mala plne odrážať zásadu predbežnej opatrnosti a zásadu, že platí ten, kto znečisťuje;
 7. zdôrazňuje, že nová stratégia v oblasti chemických látok by mala byť založená na spoľahlivých a aktuálnych vedeckých dôkazoch a že následné regulačné opatrenia by malo sprevádzať posúdenie vplyvov s prihliadnutím na vstupy príslušných zainteresovaných strán;
 8. opätovne potvrdzuje, že by sa mali odstrániť všetky regulačné nedostatky právnych predpisov EÚ o chemických látkach a že nová stratégia v oblasti chemických látok by mala účinne prispievať k rýchlemu nahradeniu látok, ktoré vyvolávajú obrovské obavy, a ďalších nebezpečných chemických látok vrátane endokrinných disruptorov, vysoko perzistentných chemických látok, neurotoxických a imunotoxických látok; ako aj k riešeniu problému kombinovaných účinkov chemických látok, ich nanoforiem a vystavenia nebezpečným chemickým látkam z výrobkov; opakuje, že každý zákaz týchto chemických látok by mal zohľadňovať všetky aspekty udržateľnosti;
 9. zdôrazňuje, že treba prijať jasný záväzok zabezpečiť finančné prostriedky na zlepšenie výskumu bezpečnejších alternatív a podporovať nahrádzanie škodlivých chemikálií, čistú výrobu a udržateľnú inováciu;
 10. opakuje, že treba minimalizovať testovanie na zvieratách uplatňovaním metodík s

novým prístupom, a na tento účel žiada zvýšené úsilie a finančné prostriedky s cieľom zaviesť aj hodnotenie bezpečnosti bez využívania zvierat na tento účel do všetkých príslušných právnych predpisov, nielen do predpisov týkajúcich sa kozmetiky; vyjadruje poľutovanie nad tým, že pretrvávajú prekážky pre používanie a akceptovanie alternatívnych metód testovania bez využívania zvierat na regulačné účely, ktoré čiastočne súvisia s nedostatkami dostupných usmernení o testovaní⁴, a požaduje opatrenia na nápravu tejto situácie;

11. domnieva sa, že na základe stratégie by sa používanie hodnotenia všeobecných rizík malo rozšíriť do všetkých právnych predpisov;
12. vyzýva Komisiu, aby prijala všetky potrebné opatrenia, ktoré zaistia, že kombinované účinky budú v plnej miere zohľadnené vo všetkých príslušných právnych predpisoch, a aby sa podľa potreby vypracovali nové metódy testovania a zrevidovali sa požiadavky na údaje;
13. víta zásadu „jedna látka – jedno posúdenie nebezpečnosti“ s cieľom lepšie využívať zdroje agentúr a vedeckých orgánov Únie, zabrániť duplicitě výkonov, znížiť riziko rozdielnych výsledkov hodnotení, urýchliť a zosúladiť reguláciu chemických látok a zabezpečiť zvýšenú ochranu zdravia a životného prostredia a rovnaké podmienky pre priemysel;
14. zdôrazňuje potrebu integrovanejšieho prístupu k hodnoteniu chemických látok s podobnou nebezpečnosťou, rizikami alebo pôsobením ako skupiny; vyzýva preto Komisiu, aby pri hodnotení aj následných regulačných opatreniach uplatňovala prístup založený na zoskupovaní s cieľom zabrániť nežiaducej zámene; zdôrazňuje, že prístup „jedna látka – jedno posúdenie nebezpečnosti“ by nemal byť v rozpore so zdokonaľovaním prístupu založeného na zoskupovaní, ani mu brániť v posudzovaní tried ako celku;
15. domnieva sa, že sú potrebné regulačné opatrenia na ochranu zraniteľných skupín; vyzýva Komisiu, aby prijala prierezové vymedzenie zraniteľných skupín, upravila posudzovanie rizík a zosúladiť ochranu zraniteľných skupín vo všetkých právnych predpisoch týkajúcich sa chemických látok;
16. žiada stratégiu na zlepšenie vykonávania nariadenia REACH, pokiaľ ide o registráciu, hodnotenie a autorizáciu; pripomína zásadu „žiadne údaje, žiadny trh“; vyzýva na zabezpečenie povinnej aktualizácie registračnej dokumentácie na základe najnovších dostupných vedeckých poznatkov; požaduje transparentnosť v dodržiavaní registračných povinností a výslovnú právomoc pre agentúru ECHA odoberať registračné čísla v prípade pretrvávajúceho porušovania predpisov;
17. domnieva sa, že hodnotenie látok sa musí skvalitniť a urýchliť;
18. žiada Komisiu a členské štáty, aby nepovoľovali látky a neschvaľovali produkty s neúplnými súbormi údajov o rizikách pre zdravie a životné prostredie;

⁴ Zistenia kontroly vhodnosti najrelevantnejších právnych predpisov o chemických látkach (okrem REACH) a zistené výzvy, nedostatky a slabé stránky [COM (2019) 264],

19. vyzýva Komisiu, aby umožnila rýchlu, účinnú a transparentnú regulačnú kontrolu škodlivých chemických látok a aby vypracovala a zaviedla systém včasného varovania na identifikáciu nových a vznikajúcich rizík s cieľom zabezpečiť rýchle následné regulačné opatrenia od ich zdroja;
20. zdôrazňuje, že by sa mali revidovať právne predpisy o materiáloch prichádzajúcich do styku s potravinami;
21. je znepokojený množstvom nezrovnalostí v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa PBT/vPvB uvedených v kontrole vhodnosti; vyzýva Komisiu, aby predložila jasný akčný plán a návrhy právnych predpisov na riešenie všetkých perzistentných, bioakumulatívnych a toxických, ako aj vysoko perzistentných a vysoko bioakumulatívnych látok a perzistentných a mobilných chemických látok vo všetkých príslušných právnych predpisoch a environmentálnych médiách vrátane akčného plánu na postupné ukončenie menej významných spôsobov používania perfluóralkylovaných látok (PFAS) ako súčasti stratégie udržateľnosti v oblasti chemických látok;
22. potvrdzuje svoje výzvy z 18. apríla 2019 týkajúce sa komplexného rámca Únie pre endokrinné disruptory, najmä s cieľom prijať horizontálne vymedzenie na základe vymedzenia WHO pre podozrivé endokrinné disruptory, ako aj pre známe a predpokladané endokrinné disruptory v súlade s klasifikáciou CMR v nariadení CLP, podľa toho zrevidovať požiadavky na údaje, účinne obmedziť na minimum celkovú expozíciu osôb a životného prostredia endokrinným disruptorom, predložiť návrhy právnych predpisov s doplnenými osobitnými ustanoveniami o endokrinných disruptoroch v právnych predpisoch pre hračky a kozmetické výrobky tak, aby endokrinné disruptory boli na úrovni látok karcinogénnych, mutagénnych alebo toxických pre reprodukciu, a revidovať právne predpisy o materiáloch prichádzajúcich do styku s potravinami s cieľom nahradiť endokrinné disruptory;
23. potvrdzuje svoju výzvu zo 14. marca 2013, aby sa endokrinné disruptory považovali za tzv. bezprahové látky;
24. vyzýva Komisiu, aby do nariadenia CLP zaradila nové triedy nebezpečnosti (napr. pre endokrinné disruptory);
25. zdôrazňuje, že stratégiou udržateľnosti pre chemické látky by malo zlepšiť posudzovanie komplexných látok (napr. látky neznámeho alebo variabilného zloženia UVCB) a registrácia polymérov, najmä podporou pre agentúru ECHA s cieľom ďalej rozpracovať už zavedené riešenia (napr. profil totožnosti látky); vyzýva na vypracovanie osobitných metód na posudzovanie tohto typu látok, ktoré umožňujú prístup spočívajúci na pevnom vedeckom základe a sú prakticky uplatniteľné;
26. žiada, aby sa v plnej miere vykonávali právne predpisy pre prípravky na ochranu rastlín; vyzýva Komisiu, aby čo najskôr zverejnila výsledky vykonávania programu REFIT týkajúceho sa právnych predpisov pre prípravky na ochranu rastlín; vyzýva Komisiu, aby urýchlila prechod Európy na nízkorizikové pesticídy a znížila závislosť od pesticídov s cieľom splniť ciele smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov a podporiť tak poľnohospodárov;
27. zdôrazňuje znepokojivé oneskorenie v plnení programu preskúmania a potrebu

zabezpečiť rýchlejšie komplexné bezpečnostné (opätovné) posúdenie biocídnych účinných látok, koformulantov a celých produktov – vrátane ich vlastností narušajúcich endokrinný systém – s cieľom zabezpečiť ochranu zdravia občanov a životného prostredia;

28. zdôrazňuje dôležitosť vývoja cyklov netoxických materiálov; opätovne zdôrazňuje, že v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva má prevencia prednosť pred recykláciou a že recyklácia by preto nemala byť dôvodom pre pretrvávajúce používanie nebezpečných látok, ktoré sú dedičstvom z minulosti;
29. domnieva sa, že zverejňovanie všetkých nebezpečných chemických látok vo výrobkoch v celom dodávateľskom reťazci pre spotrebiteľov a správcov odpadu je predpokladom pre dosiahnutie cyklov netoxických materiálov;
30. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že vo všetkých jazykoch Únie sa rýchlo zriadi a sprístupní ľahko použiteľný verejný informačný systém o nebezpečných látkach prítomných v materiáloch, predmetoch a odpade;
31. poukazuje na to, že stratégia by mala pomôcť chemickému priemyslu dosiahnuť klimatickú neutralitu a ciele nulového znečisťovania, ako aj podporiť fungovanie vnútorného trhu a zároveň posilniť konkurencieschopnosť a inováciu priemyslu EÚ;
32. žiada, aby sa malým a stredným podnikom poskytla podpora pri dodržiavaní právnych predpisov EÚ v oblasti chemických látok;
33. zdôrazňuje, že právne predpisy sú kľúčom k nasmerovaniu potrebných inovácií na prechod na udržateľný obehový chemický priemysel a dlhodobé investície;
34. zdôrazňuje, že treba, aby právne predpisy Únie v oblasti chemických látok stimulovali udržateľnú chémiu, materiály (vrátane plastov) a technológie, a to aj nechemické alternatívy, ktoré sú bezpečné a netoxické už svojimi vlastnosťami;
35. pripomína, že príjmy z poplatkov pre agentúru ECHA sa podstatne znížia; požaduje vytvorenie udržateľného mechanizmu financovania s cieľom zabezpečiť jeho riadne dlhodobé fungovanie a odstrániť neefektívnosť v dôsledku oddelenia rozpočtových položiek, pričom sa poskytnú zdroje na uspokojenie rastúcich požiadaviek na jeho súčasnú prácu a dostatočné ďalšie zdroje na všetky ďalšie potrebné práce;
36. vyzýva na vykonávanie právnych predpisov Únie v oblasti chemických látok v plnom rozsahu; vyzýva členské štáty, aby poskytli dostatočnú kapacitu na zlepšenie presadzovania právnych predpisov EÚ v oblasti chemických látok, a vyzýva Komisiu a agentúru ECHA, aby im pri tom poskytli primeranú podporu;
37. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že dovážané výrobky budú vyhovovať rovnakým normám ako sú normy platné pre chemické látky a výrobky vyrobené v Únii; domnieva sa, že by sa mali posilniť kontroly nesúladu s predpismi v Únii a na jej hraniciach;
38. domnieva sa, že normy Únie v oblasti chemickej bezpečnosti by sa mali presadiť na medzinárodnej úrovni;

- o
- o o

39. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.